

UCHWAŁA Nr 195 RADY MINISTRÓW

z dnia 17 marca 1951 r.

INSTRUKCJA Nr 15

w sprawie podziału większych miast na dzielnice oraz zakresu działania dzielnicowych rad narodowych i ich organów.

Na podstawie art. 38 ust. 3, art. 11 ust. 5, art. 20, art. 23 i art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 20 marca 1950 r. o terenowych organach jednolitej władzy państwowej (Dz. U. R. P. Nr 14, poz. 130) Rada Ministrów za zgodą Rady Państwa uchwała:

§ 1. 1. W celu większego powiązania terenowych organów jednolitej władzy państwowej z masami pracującymi oraz sprawniejszego zaspakajania potrzeb ludności — miasta liczące ponad 100.000 mieszkańców mogą być dzielone na dzielnice.

2. W innych miastach niż określone w ust. 1 a stanowiących powiaty miejskie mogą być tworzone dzielnice, jeżeli powołanie dzielnicowych rad narodowych jest wskazane z uwagi na zaplanowany szybki rozwój miasta bądź szczególne warunki lokalne.

3. Podział na dzielnice może obejmować obszar całego miasta bądź też mogą być tworzone dzielnice z niektórych części miasta, oddalonych albo wyodrębniających się wskutek szczególnych warunków lokalnych.

§ 2. 1. O podziale miasta na dzielnice stanowi wojewódzka rada narodowa na wniosek miejskiej rady narodowej; o podziale na dzielnice m. st. Warszawy oraz m. Łodzi stanowią rady narodowe tych miast.

2. Uchwała wojewódzkiej rady narodowej (Rady Narodowej m. st. Warszawy oraz m. Łodzi) wymaga zgody Prezydium Rządu.

§ 3. Przy podziale miasta na dzielnice należy brać pod uwagę:

- 1) strukturę gospodarczą miasta i projektowanej dzielnicy;
- 2) potrzeby bytowe ludności, a w szczególności w zakresie gospodarki komunalnej i urządzeń kulturalnych;
- 3) liczbę ludności projektowanej dzielnicy i jej skład społeczny oraz zawodowy;
- 4) charakter zabudowy projektowanej dzielnicy i jej położenie w stosunku do innych części miasta;
- 5) planowany rozwój projektowanej dzielnicy, a w szczególności przeznaczenie terenów wchodzących w jej skład;
- 6) inne istotne powody uzasadniające wyodrębnienie części miasta w dzielnicę.

§ 4. 1. O zniesieniu dzielnicy stanowi wojewódzka rada narodowa po wysłuchaniu opinii miejskiej i dzielnicowej rady narodowej; o zniesieniu dzielnicy w m. st. Warszawie oraz m. Łodzi stanowią rady narodowe tych miast po wysłuchaniu opinii dzielnicowej rady narodowej.

2. Uchwała wojewódzkiej rady narodowej (Rady Narodowej m. st. Warszawy oraz m. Łodzi) wymaga zgody Prezydium Rządu.

3. O zmianach granic dzielnicy stanowi miejska rada narodowa po wysłuchaniu opinii zainteresowanych dzielnicowych rad narodowych; uchwała miejskiej rady narodowej wymaga zgody prezydium wojewódzkiej rady narodowej. O zmianach granic dzielnicy w m. st.

Warszawie oraz m. Łodzi stanowią rady narodowe tych miast po wysłuchaniu opinii zainteresowanych dzielnicowych rad narodowych.

§ 5. Dzielnicowa rada narodowa jest terenowym organem jednolitej władzy państwowej w dzielnicy, który w zakresie ustalonym niniejszą uchwałą realizuje pod kierownictwem miejskiej rady narodowej jej zadania na obszarze dzielnicy.

§ 6. Podstawowym zadaniem dzielnicowych rad narodowych jest pomoc miejskiej radzie narodowej we właściwym jej powiązaniu z potrzebami mieszkańców dzielnicy oraz w realizowaniu ich postulatów w zakresie gospodarki miejskiej. Zadanie to realizują dzielnicowe rady narodowe przez oparcie swej działalności na szerokiej sieci komitetów blokowych (osiedlowych, domowych itp.).

§ 7. Dzielnicowe rady narodowe kierują na swoim terenie działalnością komitetów blokowych (osiedlowych, domowych itp.), udzielają im wszechstronnej pomocy i opieki, rozwijają i wykorzystują ich inicjatywę dla lepszego wykonywania zadań gospodarczych, społecznych i kulturalnych, zwłaszcza w dziedzinie poprawy warunków bytowych ludności.

§ 8. Do zakresu działania dzielnicowej rady narodowej należy:

- 1) realizacja na obszarze dzielnicy uchwał miejskiej rady narodowej i jej prezydium w zakresie działalności gospodarczej, społecznej i kulturalnej;
- 2) wybieranie i odwoływanie prezydium dzielnicowej rady narodowej oraz powoływanie komisji dzielnicowej rady narodowej;
- 3) kierowanie działalnością swoich organów i rozpatrywanie ich sprawozdań;
- 4) zgłaszanie wniosków wynikających z potrzeb dzielnicy dla opracowania ogólnomiejskiego planu gospodarczego, budżetu i planu zabudowy miasta, a w szczególności w zakresie gospodarki komunalnej;
- 5) inicjowanie i przeprowadzanie akcji społecznych na terenie dzielnicy;
- 6) wykonywanie kontroli społecznej działalności urzędów, przedsiębiorstw, zakładów i instytucji o dzielnicowym zasięgu działania;
- 7) przyjmowanie, rozpatrywanie i załatwianie skarg i zażaleń mieszkańców dzielnicy w sprawach objętych zakresem działania dzielnicowej rady narodowej i jej organów.

§ 9. 1. W miarę organizacyjnego wzmocnienia się dzielnicowej rady narodowej i podnoszenia poziomu jej pracy oraz w zależności od potrzeb ludności miejska rada narodowa może powierzyć dzielnicowej radzie narodowej sprawę:

- 1) nadzoru budowlanego oraz opracowywania dzielnicowych planów remontów budynków i połączeń budynków z siecią wodociagową, kanalizacyjną, gazową i elektryczną, jak również nadzorowania wykonania tych planów;

- 2) udziału — w ustalonym przez miejską radę narodową zakresie — w administrowaniu komunalnymi domami mieszkalnymi i przeprowadzaniu remontów tych domów;
- 3) prowadzenia — w ustalonym przez miejską radę narodową zakresie — gospodarki terenami nie zabudowanymi, planowania sieci oraz usług kąpielisk, łaźni i pralni, utrzymywania terenów zielonych, ogródków działkowych, nawierzchni placów, ulic i chodników, oświetlenia ulic, placów i dróg, kontroli zaspakajania potrzeb ludności dzielnicy przez przedsiębiorstwa i urzędnia komunalne;
- 4) planowania sieci oraz działalności szkół podstawowych, przedszkoli, bibliotek, świetlic, ogródków jordanowskich, urządzeń sportowych, kolonii i półkolonii dla dzieci i młodzieży, wczasów świątecznych, imprez i widowisk, walki z analfabetyzmem, współdziałania z komitetami rodzicielskimi;
- 5) kierowania — w ustalonym przez miejską radę narodową zakresie — działalnością ośrodków zdrowia, poradni specjalistycznych, żłobków i aptek, walki z chorobami społecznymi, zakaźnymi i alkoholizmem, akcji sanitarno-porządkowej, opieki lekarskiej i higienicznej nad dziećmi i młodzieżą w przedszkolach i szkołach;
- 6) współdziałania — w ustalonym przez miejską radę narodową zakresie — w sprawach porządku publicznego;
- 7) nadzoru nad wykonywaniem przepisów o bezpieczeństwie i higienie pracy, opieki nad sierotami, starcami i innymi osobami potrzebującymi pomocy, produktywizacji osób częściowo niezdolnych do pracy;
- 8) kontroli cen oraz walki ze spekulacją;
- 9) rozwoju ogrodnictwa, hodowli zwierzęcej oraz rozwijania w tych dziedzinach spółdzielczych form gospodarki, walki z chorobami zwierzęcymi, ochrony roślin, zagospodarowania nieużytków;
- 10) ewidencji ruchu ludności, urzędów stanu cywilnego, obywatelstwa;
- 11) współdziałania z władzami wojskowymi w zakresie wykonywania przepisów o obowiązku wojskowym i o świadczeniach na potrzeby wojskowe;
- 12) uchwalania — w ustalonym przez miejską radę narodową zakresie — planu gospodarczego i budżetu dzielnicy.

2. Miejska rada narodowa za zgodą wojewódzkiej rady narodowej oraz Rada Narodowa w m. st. Warszawie i w m. Łodzi może powierzyć dzielnicowej radzie narodowej inne dziedziny spraw ze swego zakresu działania. Niedopuszczalne jest jednak przekazanie spraw dotyczących:

- 1) wydawania przepisów prawnych;
- 2) stanowienia o terenowych daninach, opłatach i świadczeniach;
- 3) prowadzenia mających ogólnomiejskie znaczenie przedsiębiorstw komunalnych i zakładów użyteczności publicznej;
- 4) dysponowania terenami, nieruchomościami, urządzeniami itp., mającymi ogólnomiejskie znaczenie.

§ 10. Miejska rada narodowa może wyłączyć z zakresu działania dzielnicowej rady narodowej niektóre dziedziny spraw, zastrzegając je do swojej kompetencji.

§ 11. Miejska rada narodowa może uzależnić ważność uchwał dzielnicowej rady narodowej w określonych sprawach od swej zgody.

§ 12. Uchwały miejskiej rady narodowej, ustalające zakres działania dzielnicowej rady narodowej, powinny być ogłoszone w dzienniku urzędowym wojewódzkiej rady narodowej (dzienniku urzędowym Rady Narodowej m. st. Warszawy i m. Łodzi).

§ 13. 1. Prezydium dzielnicowej rady narodowej jest jej organem wykonawczym i zarządzającym; sprawuje ono w dzielnicy funkcje wykonawcze władzy państwowej w ramach obowiązujących przepisów i postanowień niniejszej uchwały, działając stosownie do uchwał swej rady oraz zgodnie z wytycznymi i instrukcjami prezydium miejskiej rady narodowej.

2. W szczególności prezydium dzielnicowej rady narodowej:

- 1) wykonuje uchwały rady oraz zarządzenia i polecenia władz zwierzchnich;
- 2) realizuje uprawnienia dzielnicowej rady narodowej — zgodnie z obowiązującymi przepisami i postanowieniami niniejszej uchwały;
- 3) zarządza wybory do komitetów blokowych;
- 4) określa bieżące zadania komitetów blokowych, instruuje je i pomaga im w pracy, rozpatruje zgłaszane przez nie wnioski, podejmuje ich inicjatywę oraz kontroluje działalność komitetów blokowych;
- 5) współdziała z komisjami dzielnicowej rady narodowej i przedkłada im określone sprawy do rozpatrzenia;
- 6) ustala wytyczne dla pracy oddziałów i referatów prezydium;
- 7) opracowuje projekt budżetu i planu gospodarczego dzielnicy;
- 8) kieruje działalnością przedsiębiorstw, zakładów i instytucji podległych dzielnicowej radzie narodowej;
- 9) rozpatruje sprawozdania urzędów, przedsiębiorstw, zakładów i instytucji;
- 10) rozpatruje sprawozdania przewodniczącego i innych członków prezydium;
- 11) przygotowuje i zwołuje sesje dzielnicowej rady oraz układa projekt porządku dziennego jej obrad;
- 12) składa ze swej działalności sprawozdania dzielnicowej radzie oraz prezydium miejskiej rady narodowej.

§ 14. 1. Liczbę członków dzielnicowych rad narodowych określa miejska rada narodowa w zależności od liczby mieszkańców dzielnicy. Liczba ta nie może przekraczać w m. st. Warszawie i w m. Łodzi 100 członków, w innych miastach — 60 członków.

2. Do czasu wejścia w życie ustawy o wyborach do rad narodowych pozostają w mocy dotychczasowe przepisy o tworzeniu dzielnicowych rad narodowych. Przy powoływaniu ich członków należy brać pod uwagę powiązanie tych osób z terenem dzielnicy oraz ich udział w pracy komitetów blokowych.

§ 15. Po utworzeniu dzielnicowej rady narodowej prezydium wojewódzkiej rady narodowej (Prezydium Rady Narodowej m. st. Warszawy i m. Łodzi) określi termin i porządek dzienny I sesji dzielnicowej rady narodowej, na której należy dokonać wyborów prezydium i komisji dzielnicowej rady narodowej.

§ 16. 1. Prezydium dzielnicowej rady narodowej stanowią: przewodniczący, zastępca przewodniczącego, sekretarz i w miarę potrzeby członkowie prezydium.

2. Liczbę członków prezydium ustala prezydium wojewódzkiej rady narodowej na wniosek prezydium miejskiej rady narodowej; liczbę członków Prezydium Dzielnicowych Rad Narodowych w m. st. Warszawie

i w m. Łodzi określają prezydium rad narodowych tych miast.

§ 17. 1. Dzielnicowe rady narodowe powołują stałe komisje, które z ramienia rady wykonują nadzór nad działalnością jej organów, przygotowują projekty ważniejszych uchwał rady, sprawują kontrolę społeczną, utrzymują stałą i ścisłą więź z ludnością dzielnicy.

2. Liczbę i rodzaj stałych komisji określa, w zależności od potrzeb miejscowych, miejska rada narodowa na wniosek dzielnicowej rady narodowej.

3. Komisje dzielnicowej rady narodowej współdziałają z komisjami miejskiej rady narodowej w zakresie i w sposób przez tę radę ustalony.

§ 18. 1. W prezydiach dzielnicowych rad narodowych mogą być tworzone oddziały i referaty. O utwo-

rzeniu oddziałów i referatów postanawia prezydium miejskiej rady narodowej za zgodą Prezydium Rady Ministrów (Zespół II).

2. Utworzenie oddziałów i referatów w prezydiach dzielnicowych rad narodowych powinno pociągnąć za sobą stosowne zmniejszenie etatów prezydium miejskiej rady narodowej.

§ 19. Organizację wewnętrzną i szczegółowy zakres działania oddziałów i referatów prezydium dzielnicowej rady narodowej ustala prezydium miejskiej rady narodowej, zgodnie z wytycznymi i instrukcjami władz naczelnych oraz postanowieniami niniejszej uchwały.

§ 20. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz